॥ श्रीगणपति अथर्वशीर्षम् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ं सस्तनूभिः ।
यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।
स्वस्ति नस्ताक्ष्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ लं नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्ताऽसि । त्वमेव केवलं
धर्ताऽसि । त्वमेव केवलं हर्ताऽसि । त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्माऽसि
नित्यम् ॥ १ ॥

ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥ २ ॥

अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव धातारम् ।
अवानूचानमव शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् । अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् ।
अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् । सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥ ३ ॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि ।
त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥ ४ ॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति ।
सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्पदानि ॥ ५ ॥

त्वं गुणत्रयातीतः । त्वं अवस्थात्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥ ६ ॥

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिं–स्तदनन्तरम् । अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दुलसितम् । तारेण ऋद्धम् । एतत्तव मनुस्वरूपम् । गकारः पूर्वरूपम् । अकारो मध्यमरूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् । बिन्दुरुत्तररूपम् । नादः सन्धानम् । सग्ंहिता सन्धिः । सैषा गणेशविद्या । गणक ऋषिः । निचृद्गायत्री छन्दः । श्रीमहागणपतिर्देवता । ॐ गं गणपतये नमः ॥ ७ ॥

एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥ ८ ॥

एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् । रदं च वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम् । रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् । रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम् । भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् । आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् । एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥ ९ ॥

नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथपतये नमस्ते अस्तु लम्बोदराय एकदन्ताय विघ्नविनाशिने शिवसुताय श्रीवरदमूर्तये नमो नमः (श्रीवरदमूर्तये नमः) ॥ १० ॥

एतदथर्वशीर्षं योऽधीते, स ब्रह्मभूयाय कल्पते । स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते । स सर्वत्र सुखमेधते । स पञ्चमहापापात् प्रमुच्यते । सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायं प्रातः प्रयुञ्जानो पापोऽपापो भवति । सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नो

भवति । धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति । इदमथर्वशीर्षमशिष्याय न देयम् । यो यदि मोहाद्–
दास्यति, स पापीयान् भवति । सहस्रावर्तनाद्यं यं काममधीते, तं तमनेन साधयेत् ॥ ११ ॥
अनेन गणपतिमभिषिङ्चति, स वाग्मी (वाग्मी) भवति । चतुर्थ्यामनश्नन् जपति, स विद्यावान्
भवति । इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्यावरणं विद्यान्, न–बिभेति कदाचनेति ॥ १२ ॥
यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति, स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति, स यशोवान् भवति ।
स मेधावान् भवति । यो मोदकसहस्रेण यजति, स वाङ्छितफलमवाप्नोति ।
यः साज्य समिद्भिर्यजति, स सर्वं लभते, स सर्वं लभते ॥ १३ ॥
अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग्–ग्राहयित्वा, सूर्यवर्चस्वी भवति । सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा
जप्त्वा, सिद्धमन्त्रो भवति । महाविघ्नात् प्रमुच्यते । महादोषात् प्रमुच्यते । महापापात्
प्रमुच्यते । महाप्रत्यवायात् प्रमुच्यते । स सर्वविद्भवति, स सर्वविद्भवति । य एवं वेद ।
इत्युपनिषत् ॥ १४॥

(ॐ) भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ं सस्तनूभिः
। व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति
नस्ताक्ष्र्यो अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ śrīgaṇapati atharvaśīrṣam ॥

oṁ bhadraṃ karṇebhiḥ śṛṇuyāma devāḥ | bhadraṃ paśyemākṣabhiryajatrāḥ | sthirairaṅgaistuṣṭuvāgṃ sastanūbhiḥ | vyaśema devahitaṃ yadāyuḥ | svasti na indro vṛddhaśravāḥ | svasti naḥ pūṣā viśvavedāḥ | svasti nastārkṣyo ariṣṭanemiḥ | svasti no bṛhaspatirdadhātu || oṁ śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ||

oṁ laṃ namaste gaṇapataye | tvameva pratyakṣaṃ tattvamasi | tvameva kevalaṃ kartā'si | tvameva kevalaṃ dhartā'si | tvameva kevalaṃ hartā'si | tvameva sarvaṃ khalvidaṃ brahmāsi | tvaṃ sākṣādātmā'si nityam || 1 ||
ṛtaṃ vacmi | satyaṃ vacmi || 2||
ava tvaṃ mām | ava vaktāram | ava śrotāram | ava dātāram | ava dhātāram | avānūcānamava śiṣyam | ava paścāttāt | ava purastāt | avottarāttāt | ava dakṣiṇāttāt | ava cordhvāttāt | avādharāttāt | sarvato māṃ pāhi pāhi samantāt || 3 ||
tvaṃ vāṅmayastvaṃ cinmayaḥ | tvam-ānandamayastvaṃ brahmamayaḥ | tvaṃ saccidānandādvitīyo'si | tvaṃ pratyakṣaṃ brahmāsi | tvaṃ jñānamayo vijñānamayo'si || 4 ||
sarvaṃ jagadidaṃ tvatto jāyate | sarvaṃ jagadidaṃ tvattastiṣṭhati | sarvaṃ jagadidaṃ tvayi layameṣyati | sarvaṃ jagadidaṃ tvayi pratyeti | tvaṃ bhūmirāpo'nalo'nilo nabhaḥ | tvaṃ catvāri vākpadāni || 5 ||
tvaṃ guṇatrayātītaḥ | tvaṃ avasthātrayātītaḥ | tvaṃ dehatrayātītaḥ | tvaṃ kālatrayātītaḥ | tvaṃ mūlādhārasthito'si nityam | tvaṃ śaktitrayātmakaḥ |

tvāṃ yogino dhyāyanti nityam | tvaṃ brahmā tvaṃ viṣṇustvaṃ rudras-
tvamindras-tvamagnis-tvaṃ vāyustvaṃ sūryastvaṃ candramās-tvaṃ brahma
bhūrbhuvaḥ svarom || 6 ||
gaṇādiṃ pūrvamuccārya varṇādiṃ-stadanantaram | anusvāraḥ parataraḥ |
ardhendulasitam | tāreṇa ṛddham | etattava manusvarūpam | gakāraḥ
pūrvarūpam | akāro madhyamarūpam | anusvāraścāntyarūpam |
binduruttararūpam | nādaḥ sandhānam | sagṃhitā sandhiḥ | saiṣā gaṇeśavidyā |
gaṇaka ṛṣiḥ | nicṛdgāyatrī chandaḥ | śrīmahāgaṇapatirdevatā |
oṁ gaṃ gaṇapataye namaḥ || 7 ||
ekadantāya vidmahe vakratuṇḍāya dhīmahi | tanno dantiḥ pracodayāt || 8 ||
ekadantaṃ caturhastaṃ pāśamaṅkuśadhāriṇam | radaṃ ca varadaṃ
hastairbibhrāṇaṃ mūṣakadhvajam | raktaṃ lambodaraṃ śūrpakarṇakaṃ
raktavāsasam | rakta-gandhānuliptāṅgaṃ raktapuṣpaiḥ supūjitam |
bhaktānukampinaṃ devaṃ jagatkāraṇam-acyutam | āvirbhūtaṃ ca sṛṣṭyādau
prakṛteḥ puruṣātparam | evaṃ dhyāyati yo nityaṃ sa yogī yogināṃ varaḥ || 9 ||
namo vrātapataye namo gaṇapataye namaḥ pramathapataye namaste astu
lambodarāya ekadantāya vighnavināśine śivasutāya śrīvaradamūrtaye namo
namaḥ (śrīvaradamūrtaye namaḥ) || 10 ||
etadatharvaśīrṣaṃ yo'dhīte, sa brahmabhūyāya kalpate | sa sarvavighnairna
bādhyate | sa sarvatra sukhamedhate | sa pañcamahāpāpāt pramucyate |
sāyamadhīyāno divasakṛtaṃ pāpaṃ nāśayati | prātaradhīyāno rātrikṛtaṃ
pāpaṃ nāśayati | sāyaṃ prātaḥ prayuñjāno pāpo'pāpo bhavati |
sarvatrādhīyāno'pavighno bhavati | dharmārtha-kāmamokṣaṃ ca vindati |
idamatharvaśīrṣam-aśiṣyāya na deyam | yo yadi mohād-dāsyati, sa pāpīyān

bhavati | sahasrāvartanādyaṃ yaṃ kāmamadhīte, taṃ tamanena sādhayet || 11 ||

anena gaṇapatimabhiṣiṅcati, sa vāgmī (vāgmī) bhavati | caturthyāmanaśnan japati, sa vidyāvān bhavati | ityatharvaṇavākyam | brahmādyāvaraṇaṃ vidyān, na-bibheti kadācaneti || 12 ||

yo dūrvāṅkurairyajati, sa vaiśravaṇopamo bhavati | yo lājairyajati, sa yaśovān bhavati | sa medhāvān bhavati | yo odakasahasreṇa yajati, sa vāṅchitaphalamavāpnoti | yaḥ sājya samidbhiryajati, sa sarvaṃ labhate, sa sarvaṃ labhate || 13 ||

aṣṭau brāhmaṇān samyag-grāhayitvā, sūryavarcasvī bhavati | sūryagrahe mahānadyāṃ pratimāsannidhau vā japtvā, siddhamantro bhavati | mahāvighnāt pramucyate | mahādoṣāt pramucyate | mahāpāpāt pramucyate | mahāpratyavāyāt pramucyate | sa sarvavidbhavati, sa sarvavidbhavati | ya evaṃ veda | ityupaniṣat || 14 ||

(oṃ) bhadraṃ karṇebhiḥ śṛṇuyāma devāḥ | bhadraṃ paśyemākṣabhiryajatrāḥ | sthirairaṅgaistuṣṭuvāgṃ sastanūbhiḥ | vyaśema devahitaṃ yadāyuḥ | svasti na indro vṛddhaśravāḥ | svasti naḥ pūṣā viśvavedāḥ | svasti nastārkṣyo ariṣṭanemiḥ | svasti no bṛhaspatirdadhātu || oṃ śāntiḥ śāntiḥ śāntiḥ ||